

4.10.2011

Talouselämä

www.talouselama.fi

3 | 25.1.2008
6,50 €

Saksalaiset
odottivat
Nokialta liikaa
SIVU 14

Sijoittajien
paniikki kasvattaa
saantuman riskiä
SIVU 12

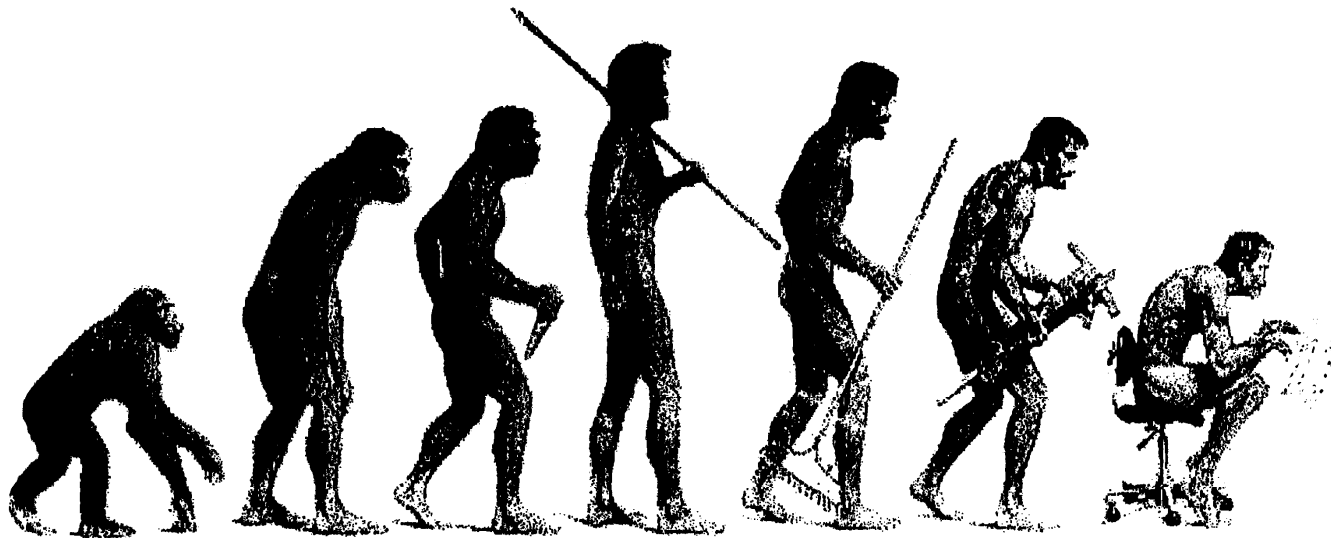
Suomalaisten
kunto riittää
kuuden tunnin
istumatyöhön
SIVU 20

Happi loppuu, väsyttää

Mia Rönnlund aikoo selvittää
työelämästä hengissä

4.10.2011

Ihmiskunnan tie

4.10.2011

Helsingin Sanomat 15.9.1999: Huono kunto tappaa varmimmin!

Riskitekijä	Riskikerroin	
	miehet	naiset
Huono kunto	2.03	2.23
Tupakointi	1.89	2.12
Kohonnut verenpaine	1.67	0.89
Korkea kolesteroli	1.45	1.16
Ylipaino	1.33	1.18

4.10.2011

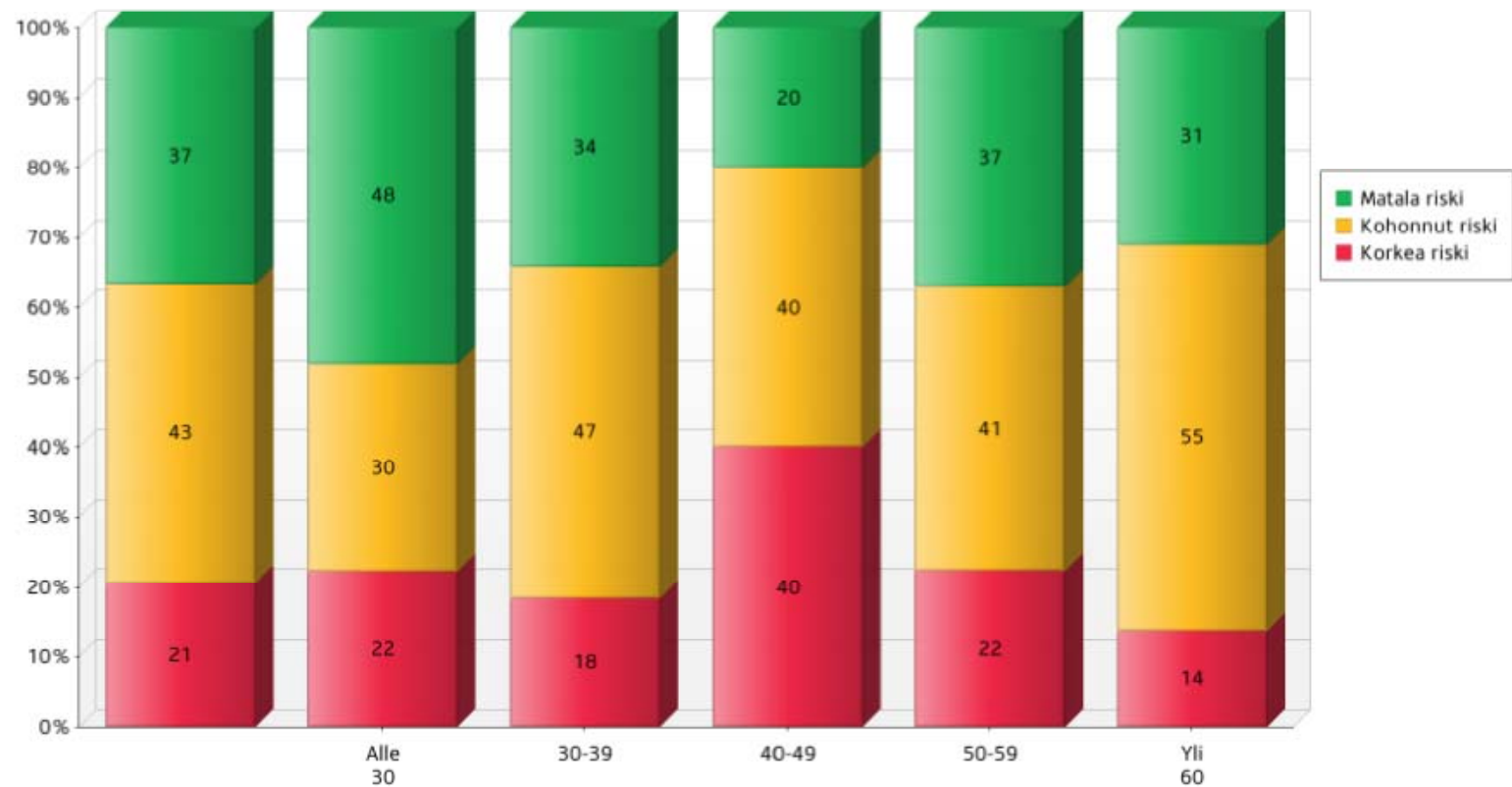
Lähde:
Journal of the American Medical Association. 1996
vl. 276,no 3

Ierveyskyselyn luokittelukriteerit (tules, kipu, mieliala)

Luokka 1		Terveydentila hyvä – jatka Ei riskiä työkyvyssä
Luokka 2		Terveydentilassa kehitettävää – ennakoi Kohonnut riski työkyvyssä
Luokka 3		Terveydentila heikentynyt – pysähdy Korkea riski työkyvyssä

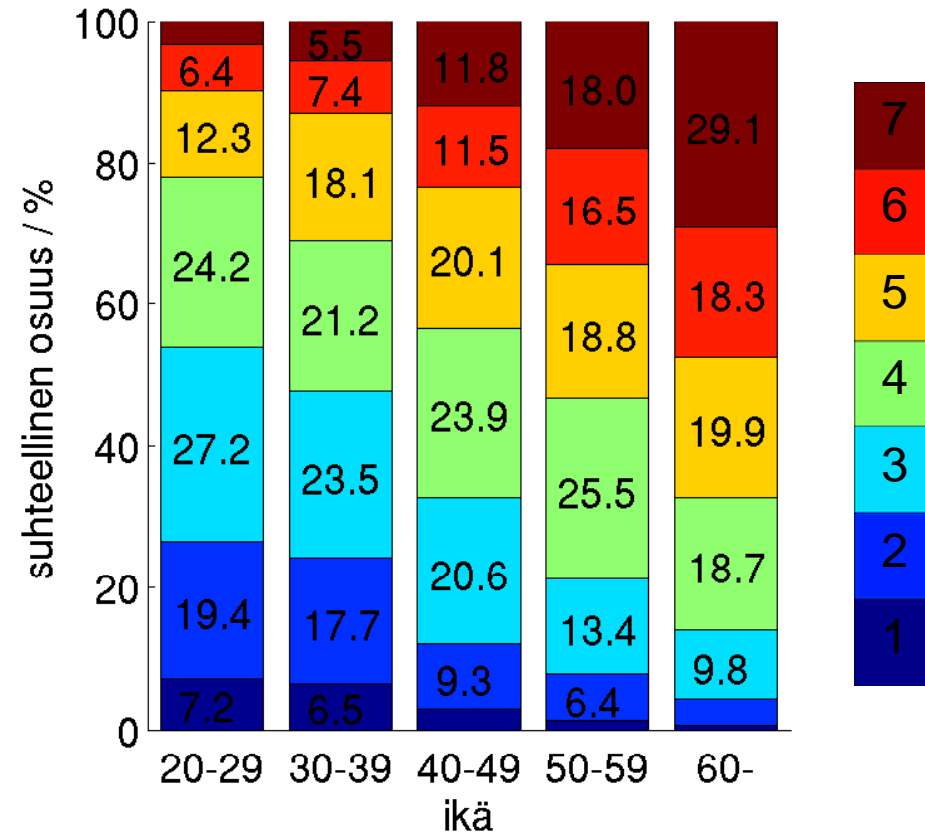
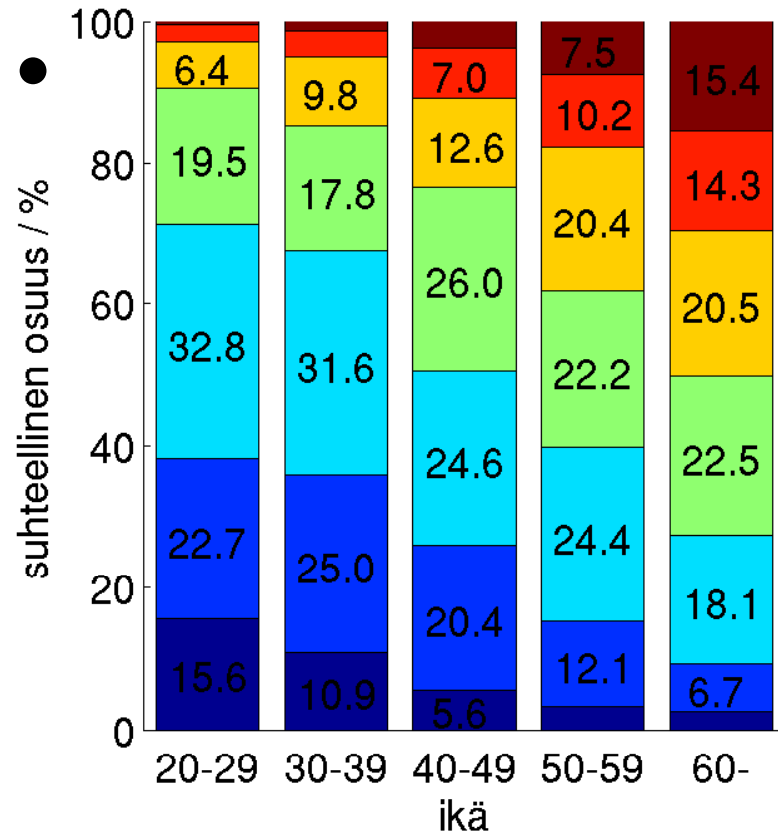
N= 36651

Ikäryhmien henkilöriskianalyysi

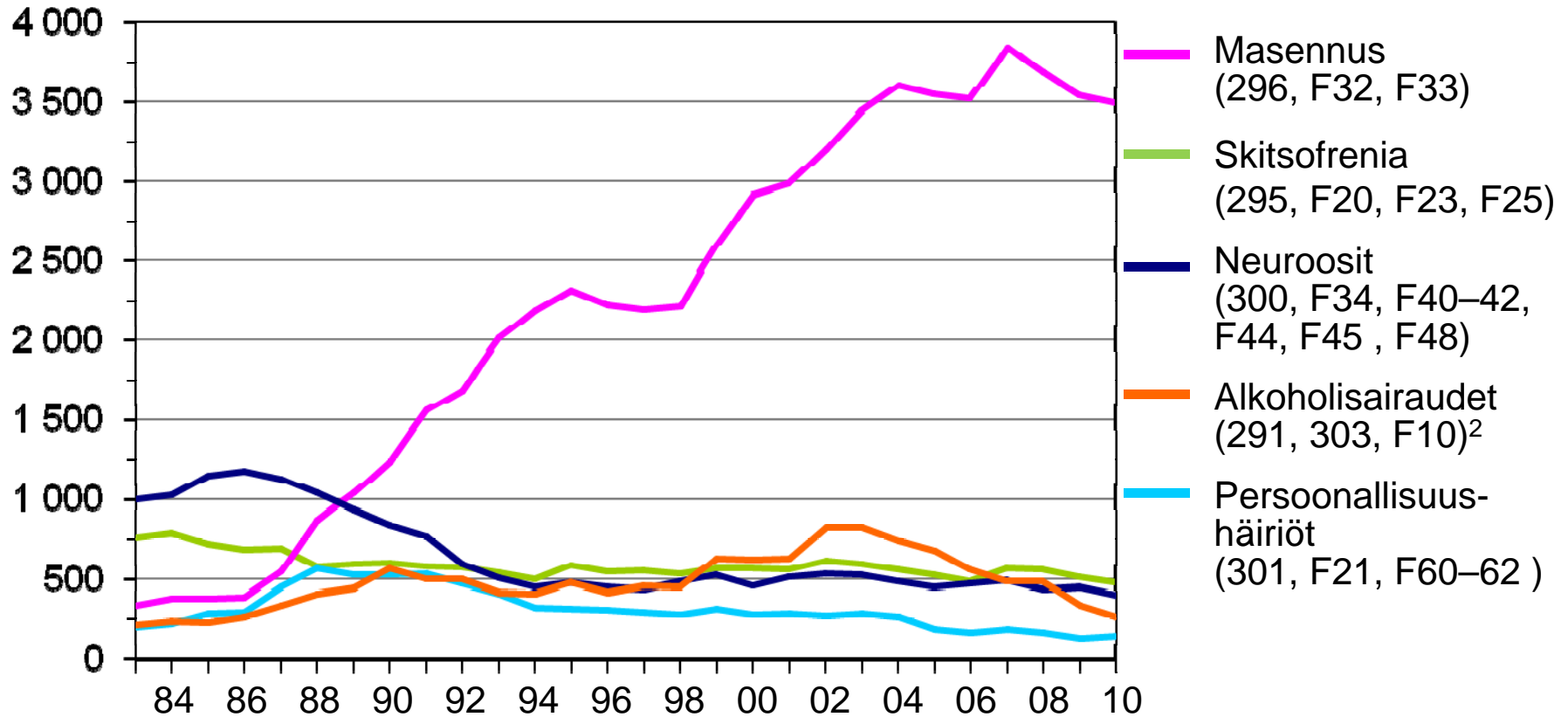
4.10.2011

Fyysisen suorituskyvyn luokat

Yksityisellä sektorilla vuosina 1983–2010 alkaneet varsinaiset työkyvyttömyyseläkkeet eräissä mielenterveyden sairauksien ryhmissä¹

Lukumäärä

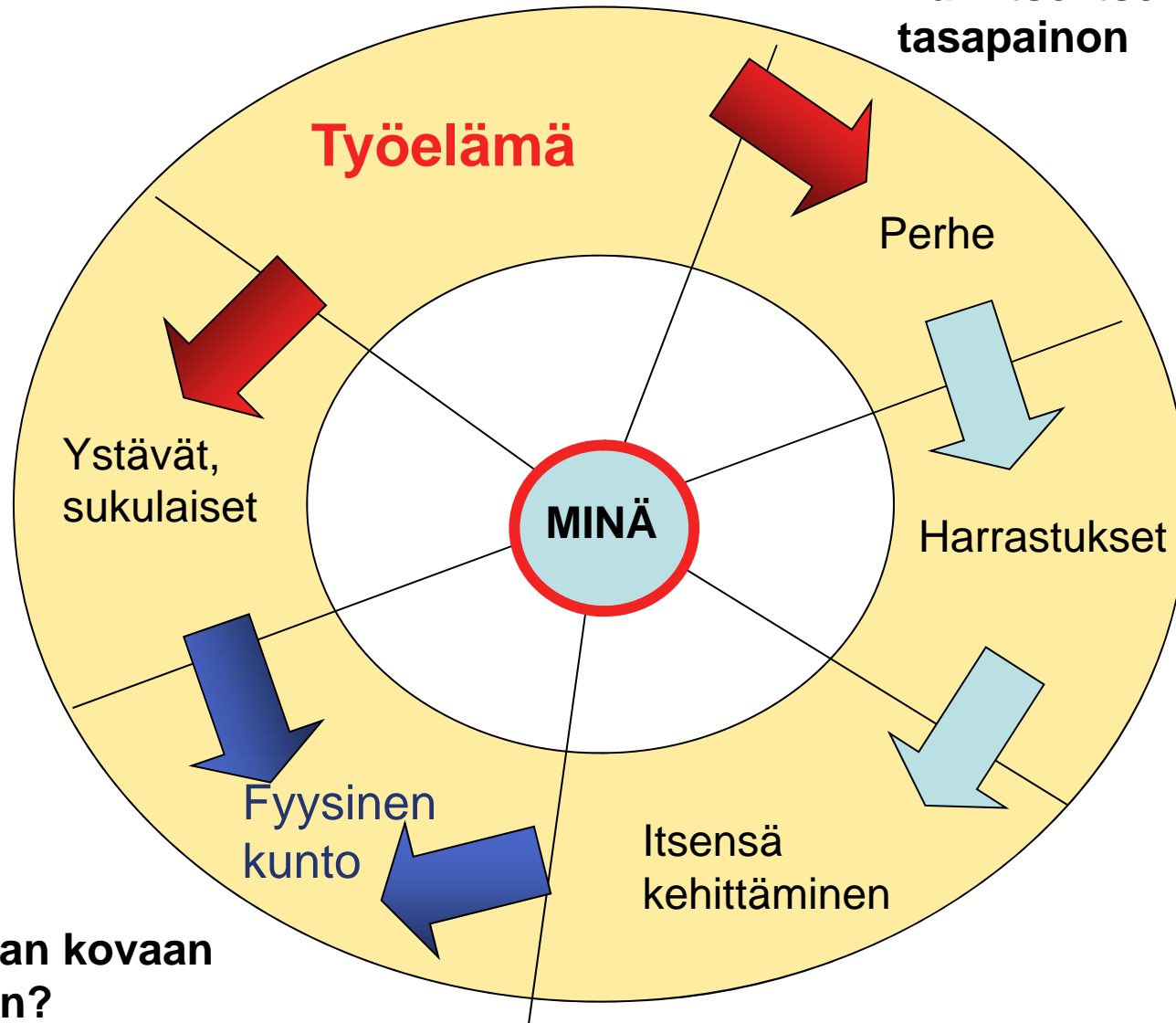

¹Vuonna 1996 siirryttiin diagnoosiluokituksessa ICD-9 versiosta ICD-10 versioon. Uusissa eläkkeissä esiintyi parin vuoden ajan kummankin luokituksen diagnoosikoodeja. Kuvassa esitetyt sairaudet on pyritty luokittelemaan siten, että luokitusmuutos mahdollisimman vähän vaikuttaisi niihin.

²Tähän on kirjattu ainoastaan mielenterveyden sairausryhmään sisältyvät alkoholin aiheuttamat sairaudet. Alkoholin aiheuttamat neurologiset ja muut somaattiset komplikaatiot eivät sisälly tämän kuvan lukuihin.

ELÄMÄN TASAPAINO

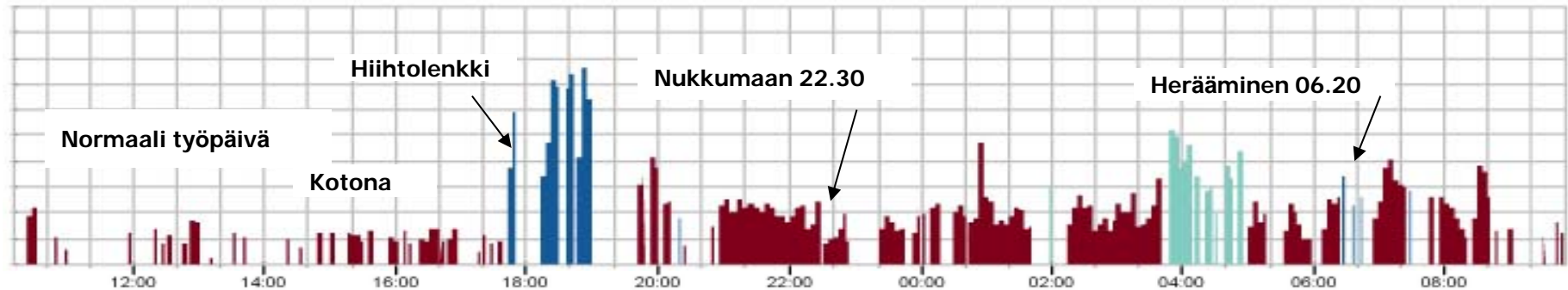
Harkitse itse miten hoidat tasapainon

Joutuuko liian kovaan
puristukseen?
4.10.2011

Esimerkki: Ylikuormittunut esimies

Stressin ja palautumisen kuvaaja

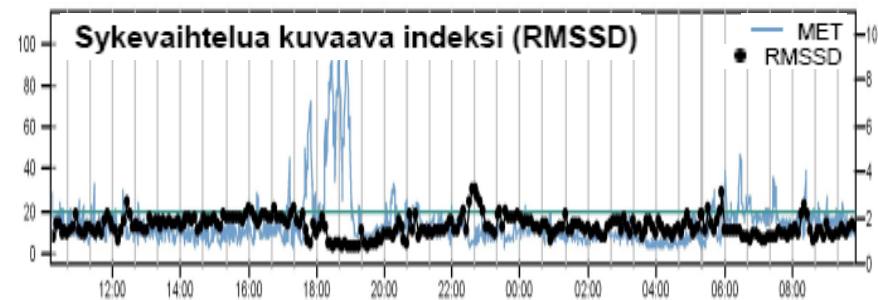

MITTAUKSEN PERUSTE:

- Keski-ikäinen mies hakeutuu työterveyshuoltoon, koska hänellä kuormittumiseen viittaavia tuntemuksia ja väsymistä viimeisten viikkojen aikana.

TULOKSET:

- Palautumista hyvin vähän vuorokauden mittauksen aikana.
- Palautumista hyvin vähän vapaa-ajallakin.
- Palautumista vain 1-2h.
- RMSSD ei nouse yli 20 edes yön aikana.

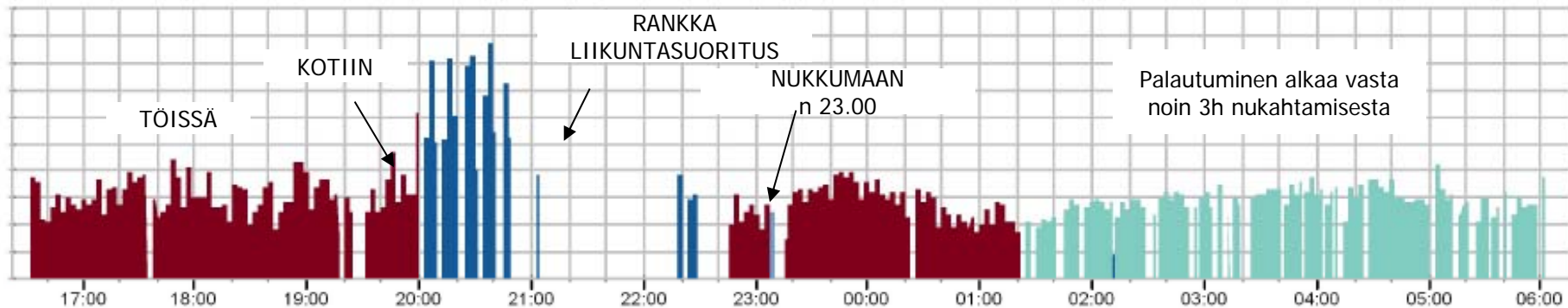

JOHTOPÄÄTÖKSET:

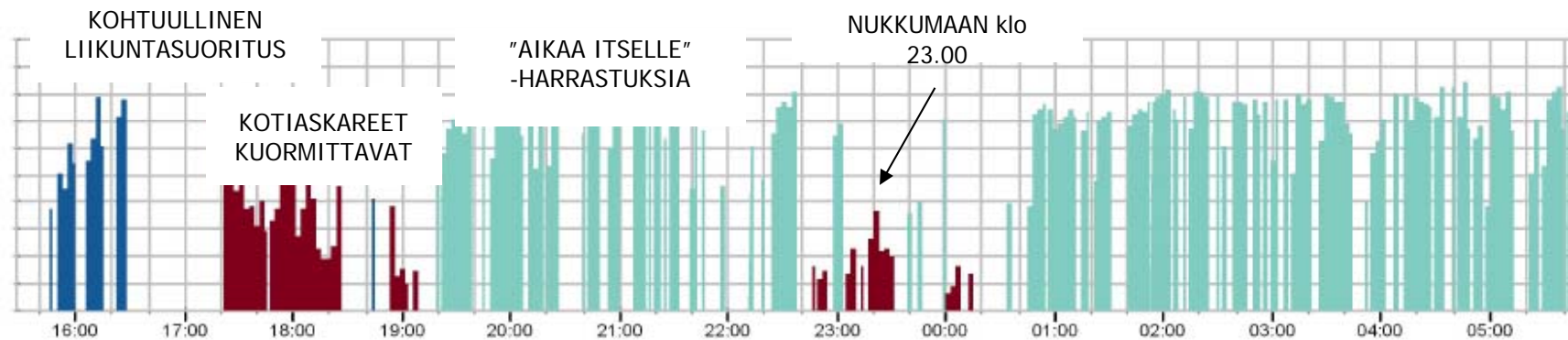
- Mitataan työpäivä, viikonloppu sekä seuraava maanantai (palautuuko viikonloppuna).
- Kokeillaan 15 min rentoutumisharjoitusta jokaisena päivänä.
- Kevennetään hiihtolenkkiä.
- Selvitetään mahdollisuudet järjestellä työtä uudestaan ja kartoitetaan vapaa-ajan elämätavat.

Sopiva liikunta tehostaa palautumista

Stressin ja palautumisen kuvaaja

Yläkuva: rankka liikuntasuoritus heti pitkän työpäivän jälkeen hidastaa merkittävästi unen aikaista palautumista

Alakuva: Päivällä kohtuullisen kuormittava liikuntasuoritus sekä omat harrastukset tehostavat palautumista

Käsitteet sekoavat

- 1. Stressi

- Paineen tunne haasteisessa tilanteessa, elimistön kohonnut aktiivisuus pyrkii mahdollistamaan haasteesta selviämisen
- Suuri työn määrä suhteessa voimavaroihin
- "sopiva" määrä stressiä parantaa työsuoritusta
- Pitkäaikainen stressi kuormittaa
- Stressin kokemisessa suuri yksilöllinen vaihtelu

Liikunnan yhteiskunnalliset haasteet

Esitys hallitusohjelmaan toimenpiteiksi

- Muutostyöryhmä; vrt. huippu-urheilu
  - Kartoittaa tämän hetken tilanne ja toimijat sekä tehtävät
  - Maakunnallinen pilotti
esim. Päijät-Häme
  - Valtakunnallinen toimintamalli

Liikunnan yhteiskunnalliset haasteet

- Liikunnasta ennaltaehkäisevän terveydenhuollon virallinen ”väline”
- VirtualCoach, LiikunnastaTäsmäLääkettä™
  - Aalto yliopisto/Vierumäki/MTV/Innoteam/Varma
  - Hyvinvoinnin tukeminen sosiaalisessa mediassa ja valmennuksessa
- Elinvoiminen ihminen
- Ihmisen kunnioittava kohtaaminen arjessa

Miksi suomalaisten ”kunto” rapistuu?

Miksi en voi hyvin ?

Arkielämän fyysisyys vähenee, pääsemmekö liian helpolla? Mitä tilalle?

- **Onko mielikuva liikunnasta väärä?
Mistä syntynyt ja onko tietämättömyyttä**
- **Oma asenne asiaan väärä / puutteellinen?**
- **Onko liikunta ”liian helppoa” vai suhtaudummeko siihen heppoisesti?**
- **Missä liikunnan ammattilaiset?**
- **Olemmeko urautuneet vai emmekö me osaa tai hallitse henkilökohtaista vaikuttamista liikunnalla?**

Valmennusohjelma liikunnalliselle työhyvinvoinnille

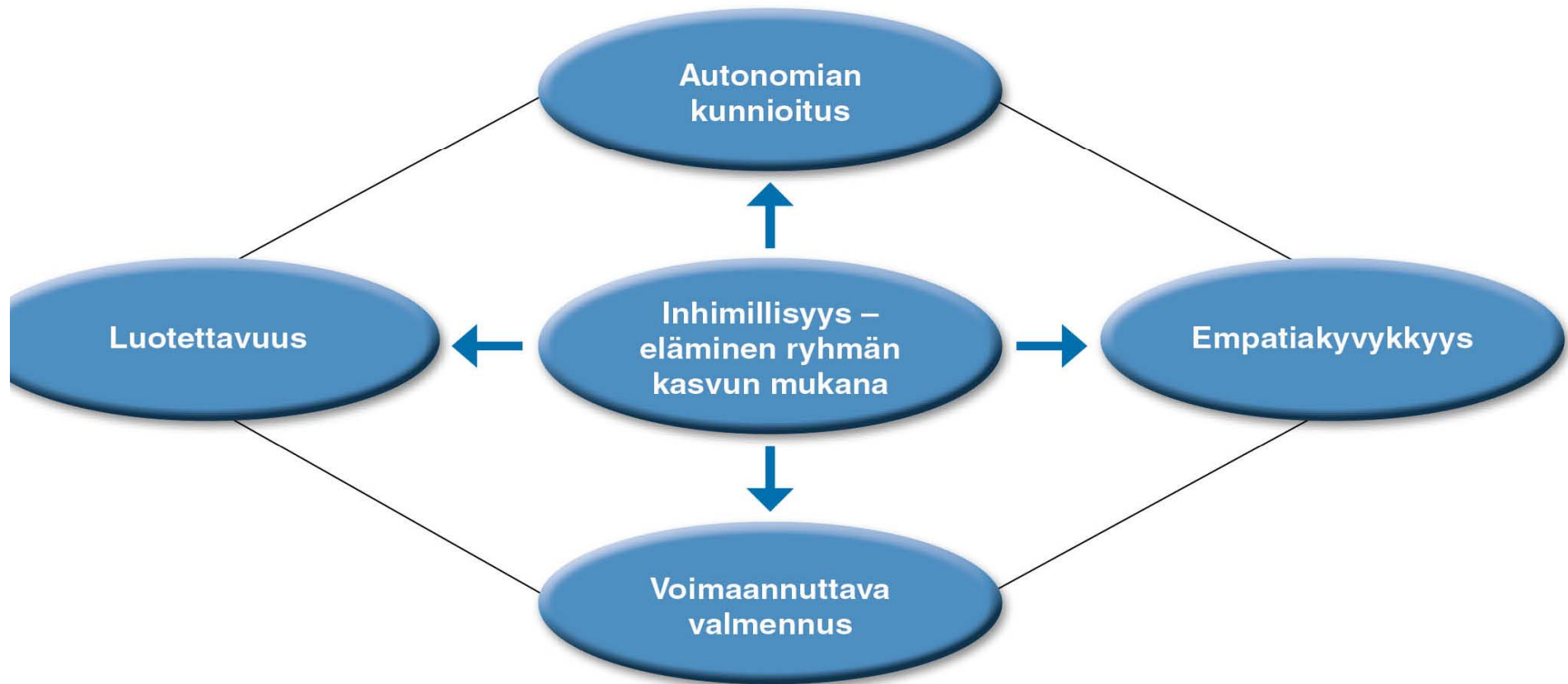
Liikunnasta TäsmäLääkettä™

L T L

Päämääränä on luoda yritykseen
ja sen työntekijöille liikunnallinen toimintamalli ja
terveyttä edistävä ohjelma henkilöstöstrategian
yhdeksi osa-alueeksi.

4.10.2011

Liikunnasta TäsmäLääkettä – konseptin arvot

4.10.2011

Valmennusopista elämäntapaohjaukseen

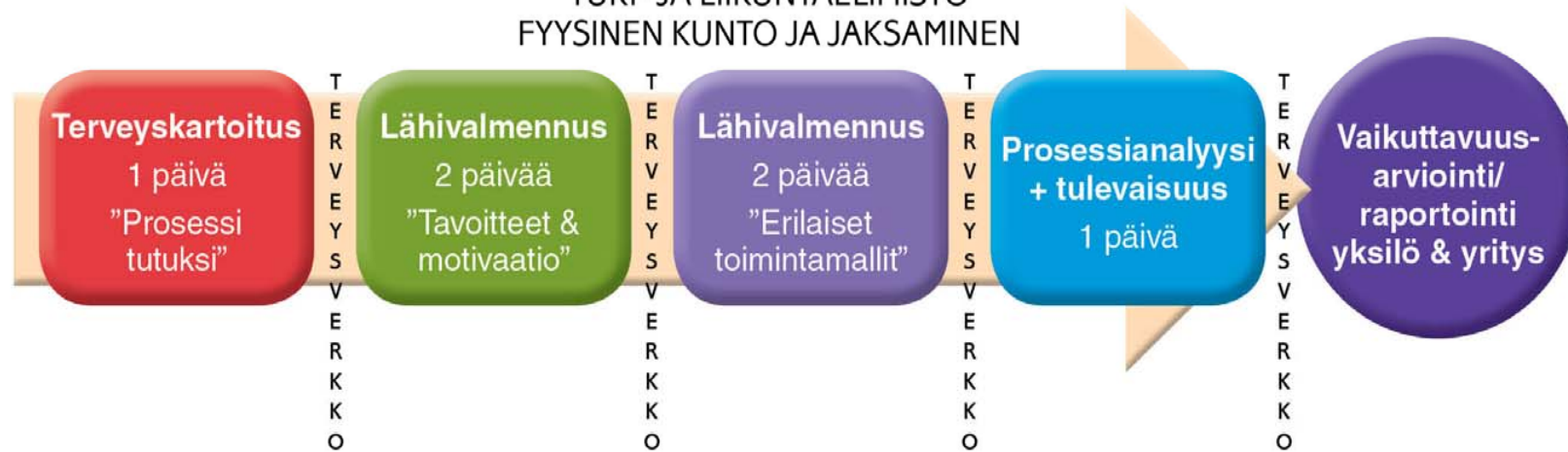

Heikkilä/Arvonen 2009

Transteoreettinen muutosvaihemalli

Liikunnasta Täsmälääkettä™

TEEMAT:
PAINONHALLINTA
TUKI- JA LIIKUNTAELIMISTÖ
FYYSINEN KUNTO JA JAKSAMINEN

ESIHARKINTA	HARKINTA	VALMISTAUTUMINEN	TOIMINTA	YLLÄPITO
-------------	----------	------------------	----------	----------

- Ongelman kieltäminen
- Ei tiedosteta tarpeellisuutta
- Ei uskoa omiin mahdollisuuksiin
- Ei aikomusta muuttua

- Ongelma tiedostettu
- Ei valmiutta muuttaa tapoja
- Ristiriitainen tilanne
- Motivaatio ei pinnalla

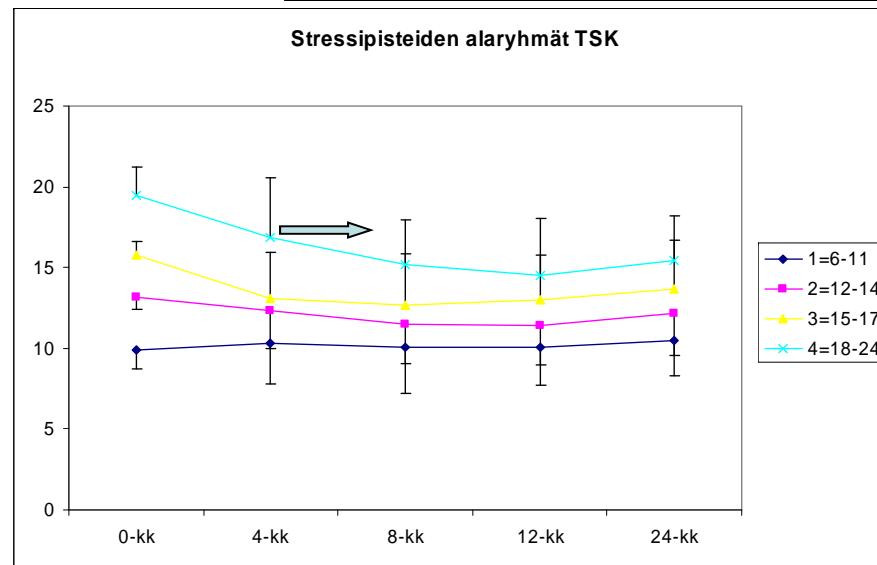
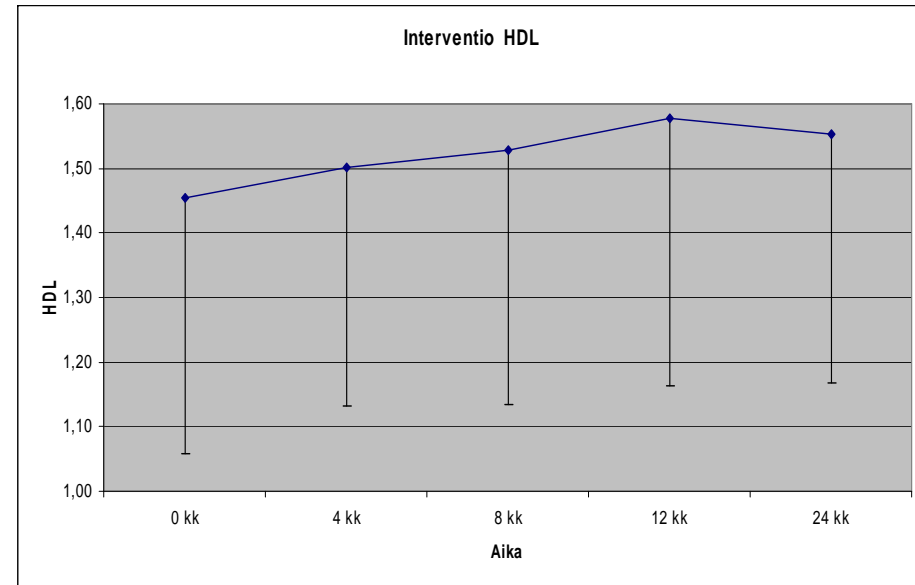
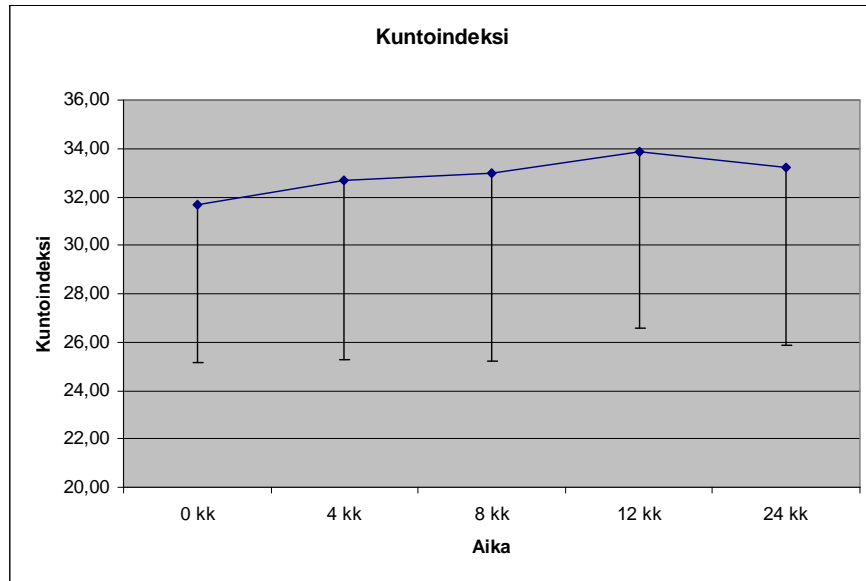
- Muutos koetaan tarpeelliseksi
- Päätös toiminnasta
- Uudet toimintatavat
- Muutosyrityksiä
- Osallistumista – haetaan apua

- Toimintatapoja muutetaan
- Työskentely aktiivista
- Muutos vaati aikaa
- Voimavarat käytössä

- Muutos = pysyvä elintapa
- On jatkuva prosessi – antaa palautetta itselleen

Muutosvaihemalli
(Prochaska & DiClemente 1983)

Liikuntainterventio tuottaa tuloksia

Suomen Urheiluopisto, Vierumäki
2004-2007
400 henkilön ryhmä
4.10.2011

Energinen, menestyvä Suomi

kuva: Antero Aaltonen

4.10.2011